

No tenim por

Notes després de l'atemptat de Barcelona

Per Mons. Manuel Nin i Güell, exarca dels catòlics grecs de ritus bizantí i monjo de Montserrat

Quan érem petits i des d'El Vendrell anàvem en família a Barcelona per qüestions de tipus familiars –mèdiques, escolars, comercials–, quasi sempre viatjàvem amb tren, i aquella visita a la capital se solia acabar sempre, abans d'agafar el tren de tornada, amb una mitja horeta de passejada per *Les Rambles*, on podíem veure multitud de parades amb animals més o menys exòtics, i amb plantes, sobretot cactus d'una bellesa única. La victòria consistia a arrencar de la generositat dels pares o dels avis la decisió de comprar-nos algun animalet –ja fos un ocell o un peix– o algun cactus, com més ple de punxes millor, per portar a casa. Mai m'hagués imaginat que aquell lloc d'esbargiment, de tranquil·litat, de vida familiar pogués esdevenir, un dia, lloc de terror i de mort.

Qualsevol atemptat, qualsevol forma de terrorisme genera en nosaltres –no dic que *suscita*, sinó que *genera*, perquè es tracta d'una cosa que sorgeix, que neix de dins– genera, dic, repugnància, tristesa i por. I aquestes dues últimes reaccions poden constituir la veritable victòria del terrorisme i dels terroristes en nosaltres: la tristesa i, sobretot, la por. La por que encara hi puguin tornar, que ens pugui tocar un dia a nosaltres, a qualsevol indret i en els llocs més variats, fins i tot llocs d'esbarjo i de tranquil·litat. La victòria del terrorisme consisteix a fer-nos canviar no només els costums sinó allò que som. Veure els carrers de Roma, de París, de Barcelona, de Londres i de tantes ciutats europees amb tanta policia (i de vegades l'exèrcit i tot) no em deixa tranquil –tot i reconèixer i agrair l'esforç que fan aquestes persones que arriuen les seves pròpies vides–. Conec *Les Rambles*, conec la *Promenade des Anglais* a Niça, llocs on homes i dones, ancians i criatures van a passeig, a xerrar tranquil·lament, a mirar (o a badar) en silenci –passejar en silenci és molt bonic– o bé acompanyats. I és que els homes som fonamentalment “peripatètics”, és a dir, “passejadors”; fem passejades: sols per pensar o potser per decidir; amb els amics, amb les persones que estimem, per contrastar, per avaluar..., potser fins i tot per discutir. I és en aquest punt on colpeja el terrorisme, com si volgués matar l'home, és clar; però per sobre de tot el seu acte de pensar, de decidir, de dialogar lliurement i responsable, matar per evitar que l'home “peripatètic” pensi, decideixi, i que ho faci lliurement, que es confronti, que comparteixi, que dialogui, que estimi.

El contrari de passejar és estar quiet, immòbil, tancat en si mateix: el contrari de passejar, de reflexionar, és no tenir un pensament propi, no decidir, deixar que un altre, en el mal, ho faci per tu. El contrari de compartir, de dialogar, de confrontar-se és, precisament, quedar-se tancat en el propi aïllament, en el propi terror. Un terror que es cova en el cor de l'home i que quan s'ha ben acumulat –no dic *madurat* perquè no ho és mai de madur– aleshores explota, surt a fora amb la fúria i amb la fredor del volcà, i sega vides humanes que pensen, que estimen –i una sega que no és sinònim de collita abundant, sinó una sega de dispersió i de mort–. Les imatges de *Les Rambles* pentinades en zigzag per assegurar-se que no s'escapa ningú o que algú, potser haurien estat molts, fes una barrera humana, un mur, per protegir-se a si mateix i als altres. Aquestes imatges, com les d'altres ciutats europees abans de Barcelona, m'han colpit no només perquè és una ciutat que estimo molt, sinó per damunt de tot perquè s'ha volgut tornar a colpejar en les persones aquella nostra manera de dialogar, de pensar, de reflexionar, de compartir. I dic ben convençut que és una manera “nostra” perquè l'hem apresada d'Aquell que caminava junt amb els seus deixebles tot pujant a Jerusalem, d'aquell, el Senyor Jesucrist, que passejava pel temple, que s'asseia a ensenyar; que de nit se n'anava a pregar en llocs apartats i recollits, sol però mai aïllat, sempre en comunió amb el Pare seu i Pare nostre. I el seu Evangeli de comunió, de vida i

mai de mort i de terror, és el que ha deixat la seva petjada inesborrable en aquestes ciutats europees colpides pel terror i no per l'amor, per la desesperació i no per la comunió, per la mort i no per la vida. Ciutats pioneres –i haurem de dir, tot i que ens pesi, potser il·lusòriament– pioneres del diàleg i de l'acolliment.

Els rostres de les víctimes, que han aparegut als mitjans, em tornen i em retornen aquests dies. També els milers d'homes i dones que a la plaça de Catalunya, l'endemà de l'atemptat, cridaven "*no tenim por*" com per donar una resposta clara, plena de coratge, però resposta a què? A qui? Diguem-ho: a algú, a una realitat que no sap i no vol ni dialogar, ni escoltar, sinó tan sols segar vides humanes innocents. Haurem dir que té raó, a fi de comptes, qui afirma que ens trobem davant d'un "mal incurable, amb unes metàstasis que cap teràpia és capaç d'erradicar"? Nosaltres, els cristians, compartim aquell "*no tenim por*" que neix de la nostra fe cristiana, de la nostra fe en Aquell que morint a la creu ha vençut el pecat i la mort. Aquests dies, *Les Rambles* plenes de flors, de llantions, d'estampes i de missatges, esdevenen lloc de pelegrinatge, icona del sofriment, però també de l'esperança, lloc de pregària i de memòria en la fe. *No tenim por*.